

Bene Zoltán

TRÉFÁK

[ÁLLÍTSD ARÁNYBA!]

2025-04-04 | ÁLLÍTSD ARÁNYBA!, NOVELLA

Amikor a postás Janit elütötte egy motoros, mi éppen a kocsmában ültünk, mint általában. Már nem emlékszem, ki hozta az ijesztő hírt, hogy szegény Jani a kettes kórházban fekszik törött lábbal, kézzel, bordával és csövek lógnak az orrából, az oldalából és a farkából, és arra sem, kinek jutott eszébe az öreg sírásó. Az öreg sírásó, Miska bácsi mindennapos vendég volt az ivóban, mindig Éva vermutot kért, s mikor a

pultos Zsike közölte vele, hogy azt már vagy 20 éve nem gyártják, hát beérte valami kék színű likőrrel. Kísérőül lédig bort kért. Mi, többiek az italért bármire kaphatónak tartottuk. Nem is tévedtünk. Egy üveg Éva vermutot meg tíz nagyfröccsöt ígértünk neki, ha magára ölti a temetkezési vállalat egyenruháját, és imígyen kicsinosodva, egy mérőszalaggal a zsebében bemegy a kettes kórházba. Az öreg azonnal belement, neki is indult, ám pár perc múlva visszatért.

– Vagy húsz éve nem gyártják – nézett ránk szemrehányóan. Röhögtünk. Ígértünk neki két litert a kék szín borzalomból.

– Megteszi – nyugtázta, s újra nekiindult.

ammóniaszag

A kettes kórházban aztán Jani ágyához lépett, nagy műgonddal keresztben és hosszában is lemérte a hanyatt fekvő, ijedt ábrázatú postást, miközben azt dűnnyögte borízú hangján, hogy ő bizony szeret előre dolgozni, abból

baj nem lehet sose. Jani erre magához tért az első ijedelemből, fölismerte a vén temetkezési alkalmazottban Miska bácsit az ivóból, azonnal vette is a lapot, megköszönte a túlbuzgó eltakarítási szakembernek a dicséretes előrelátást, végül szép szavakkal ecsetelte irigylésre méltó hozzáértését. A kórteremben fekvő többi beteg rémülten meresztgette a szemét, a szájuk széle rángatózni kezdett. A levegőben ammóniaszag terjengett. Akadt, akibe néhány pillanatra bennszakadt a lélegzet, akadt, aki a paplant a fejére húzta, akadt, aki sírva fakadt. Fölbérelt sírásónk, miután végzett Jani méricskélésével, följánlotta szolgálatait a többieknek. Valamelyik félholt szerencsétlen halk, de határozottan női sikolyt hallatott erre – és ekkor már nem bírtuk tovább, kipukkadt belőlünk a röhögés, előténferegtünk az ajtófélfá mögül. A postás Jani velünk nyerített, amennyire a csövek engedték, a szobatársai meg az anyánkat szidták, amennyire állapotuktól tellett, Zsike húga, aki nővérként dolgozott az osztályon idegesen tuszkolt kifelé bennünket.

– Az állásommal játszottok, kretének! – sziszegte.

A postás Jani felépült végül, két hónap elteltével már újra együtt italozott velünk a kocsmában nap nap után. Darvadoztunk, olykor énekeltünk, vertük a blattot, fixíroztuk a csajokat, szídtuk a rendszert. Gyakorta reggelig mulattunk, zárás után zárt ajtók mögött, és csak akkor távoztunk kedvenc helyünkről, amikor az első munkások betértek az első reggeli felesekre. Munkánk nem volt, mindenféle *kétes üzletek*ből éltünk, bevételeink után adót nem fizettünk, kivéve az általános forgalmit, amely jelen volt szeretett vendéglátó ipari egységünk itallapján éppúgy, mint a közértben, ezért bizonyos esetektől eltekintve megkerülhetetlennek tűnt. *Kétes üzleteink*ből, persze, kihagytuk ezt is, lánglelkű, anarchista forradalmárok gyanánt, megannyi Zorroként. Éltünk, mint Marci Hevesen vagy a hal a vízben, a jég hátán is, ha kellett.

A küldemény egy szerda este érkezett.

szorongás

Kedvelt kricsmink törzsközönségének címezték, tehát nekünk. Mikor kibontottuk, egy fémhengert találtunk benne. Rossz érzésünk támadt. Mindannyian láttunk már hasonlót

filmekben. Ennek ellenére több órás küzdelem árán fölnyitottuk. Finom porra találtunk. Nem szóltunk egy kukkot se, de szorongásunk egyre erősödött, s lebénított bennünket.

– Várjuk meg Miska bácsit – javasolta Zsike a pult mögül.

Amikor a sírásó megérkezett, beleütöttük az orrát a hengerbe.

– Kétség nem férhet hozzá, hogy ez emberi hamu – jelentette ki.

Noha magunk is ezt gyanítottuk, igazából nem akartuk elhinni, ezért másnap körbevettük a postás Janit, mikor reggel beugrott egy felesre, hogy megtudakoljuk, mit tüntettek fel a csomag feladóvevényén tartalom gyanánt. A mi Janink utána is járt a dolognak, de állítása szerint vérlázítóan olvashatatlan ákombákomokkal írták rá a hivatalos papirosra a küldemény tartalmát.

– Támpont lehet viszont – fejtegette tudálékosan –, hogy a *nem standard csomagokra* előírt díjat számolták föl.

Bután bámultunk, mire ő előkereste kis könyvecskéjét, amelyet ezúttal magával hozott, számítván értetlenségünkre, és megmutatta a díjszabási táblázat vonatkozó mondatát, miszerint: „Értéknyilvánítás nélküli tételesen kezelt csomag (halotti hamvak, mérgek) díja a nem standard csomag díjával egyezik meg.”

emberi maradvány

Most már csak azt nem tudtuk, kinek a hamvait kaptuk kézhez és mi a csudát kezdjünk vele? A postás Jani szerint rossz vicc az egész, nem létezik, hogy valódi hamvak legyenek a hengerben, rajta

kívül azonban valamennyien valódinak véltük, igazi, hamisítatlan emberi maradványnak. Elmerengtünk, milyen kevés marad belőlünk, a bátrabbak közülünk átpergették az ujjaik között az anyagot, s beleborzongtak, akár a lányok a cirógatásba. Napokig taglaltuk az esetet, vitatkoztunk, veszekedtünk, sértéseket vágtunk egymás fejéhez. Végül, a postás Jani ötlete nyomán, szétsztottuk a port. Mindenki kapott belőle, mind egyforma porciót. Egyikünk a nyakában hordta bőrzacskóban, mint valami talizmánt; másikunk elásta a részét egy elhagyott telken; a harmadik a folyóba szórta; a negyedik a templom tornyából az arra járók fejére hintette; az ötödik a virágainak a földjébe keverte; a hatodik pálinkába főzte; a hetedik levetette az anyja urnáját takaró fedőlapot, fölnyitotta a bronzurnát, és beleszórta a hamvakat, majd jól összerázta az anyja maradványaival, hogy soha többé ne legyen egyedül a nő, aki őt erre a világra szülte, végül visszarakatta a fedőlapot; a postás Jani a macskája almába keverte a rá eső részt, aztán a hugyos kupacot szétszórta lépcsőházakban; én pedig a dohányzóasztalomon tartom, a nappalimban, csinos kis bögrében. A hamvakat eredetileg magában foglaló fémhengert a törzshelyünk tulajdonosának ajándékoztuk, aki teleszórta jégkockával, és azóta is pezsgő hűtésére használja.

Idővel aztán megnyugodtunk, elégedettek voltunk magunkkal. Jól oldottuk meg a helyzetet, gondoltuk.

*

Egy napon gyönyörű nő lépett a kocsmába, a törzsvendégeket kereste. Mind föl pattantunk rögvest, szolgálatkészen. A nő belepirult. Magunk közé ültettük, hozattunk neki egy Martinit, ő pedig pityeregve bocsánatot kért tőlünk, amiért súlyos terhet rótt a vállunkra.

– Én adtam föl azt a küldeményt – vallotta be.

– Elég perverz gondolat volt – tromfolt rá egyikünk, többnyire azonban csak lapítottunk, attól tartva, hogy most üt majd az igazság órája, s a nő visszaköveteli tőlünk szeretett rokonának földi maradványait.

Semmi ilyesmi nem következett. A nő csak sírdogált, mi csak vigasztaltuk. A kocsmáros a nagy, megható találkozás örömére pezsgőt tett elénk: az egykoron hamvakat rejtő fémhengerben hűtött Törleyt. Megittuk, ittunk rá egyebeket. Este tízre pocsolyarészegek lettünk, hajnali háromkor, sokadik kijózanodásunk idején pedig nem találtuk a nőt. Azóta se találjuk. A postás Jani szerint nem hús-vér ember volt, hanem a szétszott hamvak szelleme. Akadnak, akik ezt elfogadják magyarázatnak. Szerintem hülyeség, a pultos Zsike szerint, aki attól a pillanattól kezdve utálta a nőt, hogy betoppant közénk, különösen. Amikor hajnalban magunkhoz tértünk legfrissebb részegségünkből, Miska bácsi állt fölöttünk, kezében mérőszalaggal.

– Szeretek előre dolgozni – dörögte –, bár maguk, lehet, hamvasztást kérnek, csak hogy ezt rosszul teszik, mert jobb az illatos földben elporladni évtizedek hosszú során keresztül, mint egy izzó kemencében pár perc alatt, nekem elhihetik...

El is hittük.

– Megérdemeltétek – nevetett rajtunk Zsike, falfehér ábrázatunkat fürkészsze.

– Megérdemeltétek – vigyorgott a postás Jani, mikor bevallotta, hogy ő vette rá az öreg sírásót a tréfára.

– Csak arányosan, csak arányosan, fiúk! – röhögött a kocsmá tulajdonosa.

– Csakis – motyogtuk, bár nem tudtuk, mi aránylik mihez és miként.

kép | vecteezy.com